

20 שנה אחרי שחטפה אותו הגירות,

נבל יוסלה שוחמכר בשבי של סטודנטית

יוסלה

נחטף שוב

סיפור החטיפה אירע בתחילת שנות ה-70 שישים. מישפחתו של יוס'לה עלתה מרור סיה. ההורים, אידה ואלתר שוחמכר, מסרו את יוסי לידי סבו, עד שיתארגנו. אחרי שעברו לדירה בחולון באו אל הסבא וביקשו לקבל את בנם. אך הסבא, נחמן שטרקס, שהיה אדוק וקנאי בדתו, סירב

היא פותחת שוב את הפרשה? האם לא די במה שעשתה? למה היא לא נשארה להיות רקדנית במועדון-לילה, כפי ש-היתה לפני שהתייגרה? היא הרסה אותנו אז, ורוצה להמשיך בכך גם היום. רק נאצים מסוגלים לעשות את מה שהיא עשה — לחטוף ילד מאמו.

יולי, 1962

— יוס'לה בן העשר יורד עם אמו מן המטוס, שהחזירו לארץ אחרי שנחטף. האם ובנה המאושרים נופפו בידיהם לעבר מאות האנשים, שעמדו על מירפסת התצפית, וצעקו בהתלהבות: "יוס'לה, יוס'לה, יוס'לה."

חמונה. "הוא נגמר כאשר בעיית יוס'לה ניפתרה."
האם הסתיים הסיפור? האם נשכחה הפרשה?

מחופש

בגדי ילדה

וכי זכר'ה עצמו מעדיף שלא לדבר בי פני עיתונאים. "האם נשארו בי עיקי בות הפרשה? תישאלו את החברים שלי," אמר בעת הטכס ומיהר להתחמק.
רק מקורביו של יוסי יודעים, כי היה זה פרק בחייו, שאותו הוא מבקש לשכוח ואינו יכול. כל פעם קורה משהו, והוא נזכר. גם העיתונאים אינם נותנים לו מנוח. הם באים ומבקשים ממנו לספר שוב ושוב את פרטי הפרשה, שהסעירה בזמנו את המדינה.

בידיעות אחרונות התפרסמו לאחרונה קטעים מסיפורה של הגיורת רות בלויא. על הדרך שבה הבריחה את יוס'לה ל"חול"ל. למקרא הקטעים התפרץ יוסי בזעם. הוא ניגש עם אמו אל עורך-הדין כהן צידון ותבע ממנו להגיש תביעה על השקר רים שהתפרסמו, לדבריו, בספר.

לא נותנים ליוס'לה לשכוח. גם אמו אינה מסוגלת לשכוח. היא חיה את העבר. דרך חייה והדרך שבה חינכה את יוס'לה ואת אחותו, זיוה, מושפעת מן העבר. וייתה, כאלו כדי לזרות מלח על הפצעים, באו וסיפרו לה על פירסום הקטעים ב"עיתון".

"היא נאצית! מופקרת!" זועקת האם. "לא קראתי מה שהיא כתבה, אבל סיפרו לי הכל שקרים. מה היא מחפשת? מדוע

לילה טוב, ליל מנוחה, אמה. מתי שמעתי את קולך בפעם האחרונה? מתי, ל-אחרונה, כאן ראיתך, אבא, בעיני? זה היה כבר מזמן, מזמן, ואינני זוכר כבר מתי, ועתה אני לבדי, לבד בין זרים, רחוק מהבית שלי, בין אחרים...
מתי תבוא, מתי לקחתני שוב אליי כס? ומתי אחוש שוב, הורי, את לטיפת ידכם?

כל ערב אהרהר בלכתי לישון, עצוב, אולי כבר אולי מחר אהיה בבית שוב.

שיר זה, שנכתב עליידי ילדה בכיתה ח'ית לפני 18 שנה, הופץ אז עליידי הוועד הציבורי להחזרת יוס'לה שוחמכר. בשבוע שעבר, כאשר נשא יוסי שוחמכר לאשה את בחירת לבו, איטה לבית הורוביץ, נפתחו שוב האלבומים המצויינים. העיתונים פירסמו את הידיעה כי עמודים הראשיים. הורים סיפרו לילדיהם את סיפור חטיפתו של יוס'לה שוחמכר, גילו להם את מקור השיר המפורסם: "איפה יוס'לה — יוס'לה בחולון לומד תורה."

לגבי רבים סגרה חתונתו של יוסי שוחמכר את המעגל. לטכס החתונה, שנערך בבית הוריה של הכלה, בגיבעתיים, הוזמרו נו קרובי מישפחת שוחמכר בארץ ובחו"ל. הוזמנו גם שני אנשים, שחלקם בפרשה היה רב. האחד הוא עורך-הדין שלמה כהן-צידון, פרקליטה של מישפחת שוחמכר מאז החטיפה ועד היום. מי שניהל את המערכה המישפטית הממושכת למען החזרתו של הילד להוריו. השני הוא איסר הראל, הממונה לשעבר על הש"ב, ש"עשה בעצמו ימים ויללות למען גילוי ה"חטוף, עד שמאמציו הוכתרו בהצלחה. "הסיפור נגמר מזמן," אמר הראל ב-

אוגוסט, 1979 — יוסי ואמו, אידה, בחתונתו, שנערכה בבית הוריה של כלתו בגבעתיים. היה זה מאורע מרגש, שבו נפגשו רבים מהאנשים, שהיו מעורבים בפרשת החטיפה. יוסי עצמו אינו אוהב להיזכר בפרשה.

בתאונות שונות. הפרשה התגלגלה אל בית-המישפט. באותה עת הוסתר יוס'לה עליידי חוגים דתיים בארץ, שהבריחו אר-תו מאוחר יותר לצרפת. הסב נאסר, שוחרר ושוב נאסר, אך סירב לגלות היכן נמצא הילד. הפרשה הגיעה אל שולחן הממשלה ואל מליאת הכנסת. והשתקפה בארץ במאבק בין החוגים הדתיים והחילוניים. ניים. דעת-הקהל סערה. העיתונות געשה. אך הילד לא נמצא. רק אחרי שלוש שנים, שהיו לגבי בני מישפחתו של יוס'לה גיהינום מתמשך, נמצא הילד בניו-יורק. הסתבר כי הוא נחטף עליידי חוגים דתיים

יוס'לה אינו רוצה לדבר. הוא כבר אמר את שהיה לו לאמר בספר, איפה יוס'לה? בהוצאת העולם הזה, שנכתב בידי עורך-הדין כהן-צידון, עם סיום הפרשה. הפרק האחרון שבספר, "החטיפה", מסופר מפיו של יוס'לה, והוא נפתח כך: "מוצאי-שבת, בבית הסבא, ברחוב שניאור זלמן. אמא גמרה את הביקור, וביקשה מסבתא שאלך איתה עד לתחנת האוטובוסים. סבתא אמי רה: לא, עכשיו לילה וקר בחוץ. לא כדאי. אמא שלי הלכה, ויותר לא ראיתי אותה, עד שנפתחה הדלת בניו-יורק, אחרי שלוש שנים, והיא עמדה לפני."